

Marka Míková

Princezna s ostrými zuby a nehty

Tři dny před koncem padesátých let se narodila Marie, které všichni začali říkat Marko. Ač je dnes trojnásobnou babičkou, pořád působí jako holka. Kdo ji miloval jako krásnou filmovou princeznu, často se diví, když ji spatří na rockových pódiích – a naopak. Šípková Růženka z kapely Zuby nehty, hluboce věřící rebelka.

Marka Míková.

text Tomáš Poláček

foto Bára Prášilová

Bylo vám osmnáct, když jste se před kamerou píchla o trn a usnula. Co vás napadne, když tuhle scénu vidíte v televizi?

Vždycky si řeknu: „Ježkovy brejle!“ Někdy si všimnete, že v té scéně vůbec nemám upravené nehty – nejspíš se předpokládalo, že se o ně postarám sama, tak na to maskérky nedbaly.

Vás nenapadlo, že byste si je mohla hezky ostříhat a nalakovat?

Já byla holka, vůbec ne princezna. Vladimír Menšík mi říkával princezna Briketa, protože jsem bývala, taková... neopatrná. Neuměla jsem své dlouhé šaty udržet v pořádku, občas jsem v nich sedla na kámen. Před natáčením jsem se nenechala včas odbarvit, takže má Růženka vlasy někde tmavší, jinde světlejší... Prostě holka, co jezdí ráda na vodu. Tenkrát asi i rebelka.

Změnila vám role Šípkové Růženky život?

Jak říkáte, bylo mi osmnáct. A dodnes vzpomínám, jak mě v době natáčení neměli moc rádi někteří učitelé na gymnáziu. Asi oprávněně, protože poznali, že se moc neučím. Že jdu občas za školu, ačkoli tvrdím, že někde natáčím. Byla jsem trošičku zlobivá a profesori na němčinu nebo na ruštinu to těžce nesli – však mi to potom při maturitě spočítali.

Za kolik jste ji zvládla?

Němčinu i ruštinu za čtyři, ale nevdí – tou němčinou se domluví. Chtěla jsem tím říct, že si nevzpomínám na kdovíjakou popularitu, která by mě mohla rozhodit, nikdo neřikal: „Marka je úžasná, musíme ji šanovat.“ Třeba na ulici mě poznal jen málokdo, protože jsem nechodila vyfintěná. Tatínek mi chtěl koupit bílý kožíšek, ale to já zásadně odmítala, chodila jsem přece v ponču...

Vybavíte si ještě konkurz režiséra Vorlíčka?

Na Barrandov přišla spousta nádherných holek, na které jsem se podívala a napadlo mě: „Aha. Tak tohle nemá cenu.“ Na druhou stranu jsem ale netrpěla pocitem, že to musí za každou cenu vyjít, mně byl příjemný už fakt, že na tom konkurzu jsem... Vzpomínám, že jsme tam měly zahrát scénu ze začátku filmu – princezna běží loukou, kolem ní nádherné kytičky, motýli, ona si lehne na trávu, kouká do nebe, utrhne a spolkně jahodu, jenže vedle ní roste pichlavý bodlák. A dál to znáte.

Znám – a také vím, že vás Vorlíček nakonec přijal. Jak se cítí sotva plnoletá rebelka, když vkročí do světa pohádkového herectví?

Svět to byl jiný, ale krásný, protože všichni ti slavní herci, kteří se v pohádce

Marka Míková

ŽENA, DO NÍŽ SE CHLAPCI ZAMILOVALI JAKO DO PRINCEZNY A PAK NA NI CHODILI TANČIT.

Marka Míková, narozená jako Marie Horáková 28. prosince 1959, je herečka, hudebnice, režisérka a autorka čtyř oceňovaných knih pro děti.

První chvíle slávy přišla roku 1977, kdy natáčela pohádku Jak se budí princezny. Hrála v ní Šípovou Růženku, jejím princem byl Jan Hrušínský. Marka byla krásná – když se ji Hrušínský snažil spolu s kolegou Janem Krausem uprostřed noci tajně navštívit, zřítíl se z římsy na skleněnou střechu restaurace a zlomil si nohu.

Vystudovala loutkářství na pražské DAMU, ale od počátku osmdesátých let měla nejvíce fanoušků jako hudebnice. Na piano hrála a nádherně zpívala v kapele, která se nejprve jmenovala Plyn, později Dybbuk a po převratu změnila jméno na Zuby nehty. Pod tímto názvem hrají dodnes, nedávno vydali první desku po patnácti letech – jmenuje se Kusy.

Marka Míková má čtyři dospělé děti a dnes už také tři vnoučata, ačkoli by to do ní nikdo neřekl.

objevili, hráli i v civilu – jakmile jsem mezi ně vplula, hned jsem slyšela vtípky a historky. Živě si třeba pamatuju vyprávění Stelly Zázvorkové o tom, jak havarovala, protože na vteřinku usnula. Skončila na poli, nic se jí nestalo, ale musel to být šok. Stella neječela, nevolala o pomoc. Vyndala z kabelky rtěnku, nalíčila se, v zrcátku si upravila vlasy a vycouvala zpátky na silnici, teprve pak se rozklepala... Anebo Menšík – ten neustále bavil celý štáb, ale zároveň si píchal injekce proti astmatu, z čehož jsem pochopila, že mu asi není nejlíp.

Vnímala jste někoho z nich jako svůj vzor?

Nikdy jsem vzory neměla. Jistě, třeba Milena Dvorská hrála vždycky tak jemně, krásně, ty její oči! Ale abych si říkala, že chci být jako ona? To ne. Nanejvýš jsem cítila, že v sobě mám potenciál, a pokud se herectví budu dál věnovat, možná všem jednou taky něco ukážu. Ale potom bylo všechno úplně jinak.

Vzpomínáte na premiéru?

Hlavně na to, jak mě Růženka tahala za uši, protože ji předabovala Naďa Konvalinková. Snažila se o hlas podobný mému, ale nebyla jsem to já, nejsem to já. Je mě půl.

To nechápu. Proč vás mluvil někdo jiný?

Asi se báli, že by se mnou bylo moc práce.

Oprávněně?

Myslím, že ne, dnes mluvím docela běžně třeba v dabingu. Vlastně mě mrzí, že se tehdy nikdo nezeptal. Prostě rozhodli, že můj hlas zmizí – a hotovo. Ta premiéra byla na Václavském náměstí v kině Blaník, nad kterým visel velký billboard s princeznou, tedy se mnou. Jen tehdy se mi podlomila kolena: „To né! Pomoc!“

Byla to v Blaníku velká sláva?

Vlastně jo. Pozvala jsem svého budoucího manžela a ten zíral, protože do té doby netušil, s kým se to vlastně kamarádí... Ach jo.

Proč vzdycháte?

Směju se, jak jsme byli legrační. Určitě

mě těšilo, že tam jsem, ale zároveň jsem měla ve tváři výraz: Jen si nezadat! Za každou cenu jsme si vedli svou, těžko to popsat. Možná se to dá připodobnit k naší kapele – Zuby nehty nikdy nebyly mainstream, nestály o to, ale zároveň jím vlastně trošku jsou. A takhle to mám celý život. Jsem malinko mimo, ale pak najednou dostanu hlavní roli ve filmu a říkám si: „Jé... já nevím... tak jo... já do toho půjdu.“

Stalo se cosi zvláštního – nikdy později jste větší filmovou roli nedostala. Jak si to vysvětlujete?

Už tenkrát jsem si uvědomovala, že to bylo spíš štěstí, náhoda. Sice jsem čekala, že ještě něco přijde, ale když nepřišlo, tak přišly jiné věci – moc jsem se netrápila. Jednou jsem ještě u Jiřího Menzela prošla konkurzem na film Vesničko má středisková, ale bohužel jsem měla ekzém a režisér se logicky bál, že až mě napatlají, tak se vyrážka zhorší. Potíže s kůží jsem měla vždycky kolem porodů – a tehdy, roku 1984, se mi narodilo druhé dítě. Šimon.

Ted' mě napadá, že jste vlastně absolvovala DAMU se dvěma malými dětmi. Jak jste to zvládala?

Dokonce i to třetí se mi tam narodilo... Když jsem dělala přijímačky, tak ačkoli jsem šla na loutkářnu, součástí zkoušek byly pohybovky a Ctibor Turba pravil: „No vidíte. I tlustá ženská se může umět hejbat!“ Byla jsem v sedmém měsíci těhotenství... A měla jsem štěstí, že byl můj manžel podobný tátům dnešním, staral se, vozil mi děti na kojení do školy. Taky babičky pomáhaly, takže na to vzpomínám jako na hezké období.

PUSTÍME SI PLYN

Od začátku osmdesátých let jste zároveň hrála v kapele. Brávala jste malé děti na koncerty?

Jasně, stejně jako další členky kapely. Často byl v klubu nejmenší jeden kočárek a vzpomínám, jak jsme třeba nadšeně dohrály, ale cestou do šatny už se uklidňovaly, „pšššt, spí tam dítě“. Dodnes vidím, jak mi manžel nese Šimona přes narvaný sál na Chmelnici – protlačil se s miminem do šatny, já ho rychle nakočila, ale to už jsem slyšela, jak lidi řvou, tak jsme vyrazily hrát.

Vaše skupina se nejdřív jmenovala Plyn. Vzpomínáte na první koncert?

Byl roku 1981 v Juridice, malém klubu na Petřínách, a pokud mě nekla-me paměť, hrál po nás kamarád Misha Gleny, který později zářil coby korespondent v BBC; ale já mám paměť mizernou. S jistotou v ní uvázlo jen tolik, že jsem tehdy ze všech sil třískala do piana a jak těsně před první písní zazněly z publika výkřiky: „Přineste zrní!“

Někdo naznačoval, že jste slepice?

Aspoň jsme si řekly: „No počkej – teď ti to ukážeme.“

Proč se kapela jmenovala právě Plyn?

Jednou šly holky ze školy domů, přemýšlely, co si tam pustí, a Hanka Řepová navrhla: „Plyn.“ Vtípek se ujal.

Byli posluchači v šoku, že se tu objevila ryze dívčí skupina?

Podle mě to rychle přijali, i když nám by na jejich názoru stejně nezáleželo, cítily jsme se v tom dívčím světě dobře. Chlapi mívají větší ambice, chtějí hrát sólička a různé důmyslné vyhrávky, ale my dělaly písně přímo. Napsaly jsme pokud možno srandovní text, přes něj se valila hudba, kterou jsme třeba neuměly zahrát kdovíjak skvěle, ale líbila se nám... Kdyby mezi námi byli chlapi, asi zníme konvenčněji.

Koho jste tehdy považovaly za spřízněnou kapelu?

Hrávaly jsme třeba s Garází, Psími vojáky nebo Jasnou pákou, ale že bychom byli spříznění? Nevím. Na pivo jsme spolu nechodili, to tehdy vlastně s nikým... Dnes je to mnohem lepší, posedíme rády, ale tenkrát jsme odehrály koncert a: „Ahoj, tak my zase jdeme.“ Měly jsme doma ty děti.

Opravdu jste si s nimi nedaly pár panáků?

Málokdy. Jednou takhle hrajeme v Ženských domovech, vejdu do šatny a říkám: „Holky, mluvil se mnou Filip Topol!“ Na což holky: „Jo? A co povídal?“ A já: „Ptal se, kde je záchod.“ Takhle to bylo, nevím proč – možná ti kluci cítili nějaký divný ostych.

Z prvního koncertu mi v paměti uvázlo jen tolik, že jsem tehdy ze všech si třískala do piana a před první písní zazněly z publika výkřiky: „Přineste zrní!“

Do jaké míry ohrožoval kapelu tehdejší režim?

Byla to doba, kdy jsme se trochu bály, ale možná ještě víc se smály – třeba Svobodná Evropa nás roku 1983 zmínila v jakémsi seznamu kapel, které působí tak trochu navzdory, a tehdy bylo jasné, že si Plyn dál nezahraje, že už nás nebudou nikde chtít. A proto jsme se přejmenovaly – jedna z nás zrovna četla Helle-rovu knížku Gold za všechny peníze, ve které se vyskytovala postava jménem Dybbuk. Slovo se nám líbilo, tak jsme si začaly říkat Dybbuk.

Mívaly jste potíže se svými texty?

Jednou nám zakázali hrát veřejně, protože je máme depresivní. A ať prý vymyslíme veselé.

Vyhověly jste?

Napsala jsem píseň Radujme se a budme šťastni.

Tu znám. Není přímo veselá, spíš ulítlá, zpívá se v ní, „Rajčata, okurky, mám jich plný košík, sýr, máslo, rohlíky, raduji se z toho jako malý hošík!“

No právě, byla to provokace: „Když jste to chtěli, tady máte veselou písničku.“ Potíže bývaly opravdu spíš komické, teď jsem si ještě vzpomněla na Vokalizu roku 1984, kde byla přísná schvalovací komise. V písni Mouchy jsme měly sloku „Odemykám dveře, vcházím do bytu, kolem lampy krouží hejno moskytů“, ti moskyti se komisi nelíbili, že by snad mohli připomínat Moskvu nebo co, a tak jsme večer zpívaly, že: „... vcházím do sálu, kolem lampy krouží hejno komárů.“

Na který předrevoluční koncert se nedá zapomenout?

Třeba na ty z klubu Na Chmelnici, kde jsme v jednu dobu vystupovaly oblečené do krabic.

A to proč?

Schovávala jsem břicho. Čekala jsem druhé dítě a ženské tehdy nechtěly své těhotenství nijak zvlášť ukazovat... Ale důvod byl možná i hlubší, protože už v úplných začátcích jsme hrávaly v povolacích na peřiny. Odpovídalo to našemu tehdejšímu krédu: „Vůbec přece nejde o to, jestli jsme holky, anebo kluci.“

BLÍZKO K BOHU

Co jste dělala v listopadu 1989?

Tehdy se kapela nacházela v mezičase, protože část holek odešla do skupiny Panika. Zůstala jsem jenom s Pavlou Slabou, byla z toho velká roztržka.

Proč ostatní zradily?

Panika měla nalajnovanou cestu – chtěla být velkou kapelou, která vyprodává sály, jezdila do zahraničí, holky to braly jako šanci. Sice tvrdily, že zvládnou hrát i s námi, ale mně tenkrát připadalo, že není možné, aby existovaly dvě holčičí kapely – jedné z nich dáte vždycky víc a druhá bude popelkou. Nakonec jsme řekly: „Dybbuk zabalíme, vy si hrajte s Panikou,“ i když to bylo smutné. S Pavlou jsme si založily Zuby nehty a později se to tak zamotalo, že se vrátily i ostatní – ale zrovna na listopad 1989 nemám jedinou kapelní vzpomínku.

Čím jste se tehdy živila?

Hrála jsem a režirovala v Divadle Minor a právě tou dobou jsme s Karlem Makonjem připravovali Komedii vánoční. Neskutečně mě těšilo, že můžu poprvé v životě upřímně mluvit o narození Ježíše, že už se to smí.

Minor je v centru Prahy – chodívali jste demonstrovat?

Denně. Na Václavák jsme vláčeli naše maličké děti a říkali jim: „Tohle si musíte zapamatovat, to je tak výjimečné!“ Sama mám pocit, jako by to bylo včera – jak byl najednou i v anonymním metru každý s každým kámoš. Jak jsme všichni věděli, co už nikdy nechceme, jak jsme si navzájem koukali do očí.

Barevné momentky ze života. Začátek devadesátých let a slavné období kapely Zuby nehty – tehdy byly mladé dámy opravdovým tahákem rockových klubů. Na druhé fotografii je osmnáctiletá Marka coby Růženka z pohádky Jak se budí princezny. Čeká ji dlouhý polibek s Janem Hrušínským, který hrál prince.

Konkrétně sedmnáctého listopadu jste byla v průvodu taky?

To ne. Právě jsem se vrátila z Říma, kde jsme se dvanáctého s Karlem Makon-jem zúčastnili svatořečení Anežky České. Na vatikánském náměstí mezi poutníky jsme hráli o Anežce představení a Karel tam, přímo vedle kašny, zničehonic zkolaboval – v záchvatu spadl na zem a vypadalo to, že umírá. To asi přebilo spoustu dalších zážitků toho týdne.

Marko, vy jste byla vychovaná ke křesťanství?

Do kostela jsme chodili od dětství, i když jsme se tím pro jistotu nikde nechlubili.

Jak se váš vztah k Bohu vyvíjel?

Po převratu se najednou všechno uvolnilo, ze zahraničí sem přijížděli nejrůznější, někdy až podivní kazatelé a mně brzy došlo, že jednotlivé církve nejsou tak důležité. Začala jsem se pohybovat i mezi lidmi, kteří se klidně sejdou na netradičním místě, třeba u někoho doma nebo v přírodě, a modlí se za důležité věci vlastními slovy; třeba u toho zpívají. Hlavně po setkání s charismatickým hnutím jsem si uvědomila, že Boží duch vane jednoduše, lehce, kam se mu zachce, a člověk nemusí být ničím spoutávaný. Protože takový Bůh je. Větší, než si myslíme.

Jste vy vůbec římská katolička?

Ano, tam mě pokřtili, ale v neděli zajdu klidně i do evangelického sboru, protože můj prostřední syn je v evangelické církvi, nebo se pomodlím někde venku. Je mi to fuk.

Těsně před sedmnáctým listopadem jsem se vrátila z Říma, kde jsem se zúčastnila svatořečení Anežky České. To byl obrovský zážitek.

Měla víra nějaký vliv na fungování vaší kapely?

Jeden čas měla – Pavlu štkvalo, že jsem v devadesátých letech skládala i písničky, které se těch témat dotýkaly. Mnohokrát říkala, že nechce mít křesťanskou kapelu, že jí to vadí.

Právě Pavla Slabá, nyní Jonssonová, je pro změnu známá feministka. To kapelu nechávalo v klidu?

Mně zase vždycky vadila tahle nálepka: feministická kapela. Nehledě na to, že jsme zažívali situace, kdy jsem si připadala trapně. Jeli jsme třeba do Amsterdamu na ženský festival v obrovském stanu a jediný muž, který byl s námi, řidič, nemohl vstoupit dovnitř, protože tam pouštěli jen holky – i když mnohé z nich vypadaly jako kluci. Takové věci mě vytáčely, i když si jinak vážím všeho, co Pavla dělá. Chápu její poslání, ale nechtěla jsem hrát ve feministické kapele, takže kolem toho v autě několik hádek vzniklo.

Začátkem nového tisíciletí jste začala vydávat knihy, hlavně pro děti. Co se tehdy stalo?

Kolem roku 2000 jsem prožívala složitě období. Mimo jiné se mi rozpadlo manželství a já měla pocit, že na ničím moc nezáleží. Ani kapela tehdy nehrála, vyšumělo to a já jsem prodávala v antikvariátu. Asi jsem si potřebovala odpočinout mezi knížkami.

To vás ke psaní nastartovala práce v antikvariátu?

Spíš za to mohla Pavla. Ona je můj celoživotní fandič, který řekne: „Vždyť píšeš skvěle, tak jdi a řekni někomu, ať to vydá...“ Kdyby Pavly nebylo, leží texty v šuplíku, ale ona mi dala číslo na manžele Horváthovy z Baobabu, já

něco přinesla do jejich bytu a oni druhý den volají: „Skvělý, to vydáme, Juraj k tomu udělá linoryty...“ Takhle vyšla roku 2001 první knížka, Roches a Bžunda, a pak ještě tři další.

Máte i nějaké další fandiče?

Maminku. Dodnes chodí na koncerty a tuhle mi volala kvůli nové desce: „To je tak krásný,“ říkala dojatě. Když to člověk slyší od vlastní mámy, tak ho napadne: „No tak možná jo.“

Co se vám líbilo?

Hlavně texty. Něco z nich se jí hluboce dotklo.

Texty jsou krásné, někdy trochu smutné. „Tady přece bejvávalo okno,“ zpíváte, „a teď je na kusy.“ Zní to jako vyznání člověka, kterému se rozpadly hodnoty.

Vždyť jo, to se stává. Dokud jste mladý, tak moc nevnímáte všechny ty věci, které budujete, ale ony se pak jednoho dne můžou rozbít na kusy. Naštěstí se dají znovu složit v něco ještě krásnějšího, aspoň v to doufám, že může vzniknout nová mozaika.

Co už se rozbilo vám?

Jak už jsem naznačila – těžké je, když třeba věříte ve vztah na celý život, ale ono to je nakonec jinak.

Potom je asi těžké, když máte čtyři děti, které vám postupně odcházejí z domu.

Tohle jsem tak tragicky neprožívala, protože můj život běží rychle a děti odcházely nenápadně – navíc se občas vracejí a vůbec, my máme hezké vztahy.

Ani se nedivím. Vždyť pořád působíte jako holka, ačkoli vám brzy bude pětapadesát let.

Pětapadesát – to zní tak tvrdě! Ale je to pravda.

Kdysi jste zpívaly píseň: „Holky tiše sedí, mají velký plány, z kterejch zbude málo...“ Kolik zbylo z vašich starých plánů?

Mně se toho splnilo víc, než jsem kdy plánovala. Nikdy by mě například nenapadlo, že budu hrát s kapelou tak dlouho, spíš jsem si říkala, že roku

Rozlítaná máma

OBDIVUJU, JAK MĚ VE VŠEM PODPORUJE, ŘÍKÁ NEJMLADŠÍ DÍTĚ MARKY MÍKOVÉ, OSMNÁCTILETÝ GYMNAZISTA MATYÁŠ.

„Vždy lítala sem a tam. Představení ve školkách, nemocnicích, režirování a hraní dnes v Německu, zítra v Českém Těšíně, po večerech koncerty, mezi tím psaní knih, skládání hudby... Od mala jsem prozkoumával zákulisí divadel a z jeviště slyšel mámu, jak diriguje herce. Když jsme spolu někam šli, bylo pravidlem vyrazet na poslední chvíli a mělo to scénář, který se opakuje dodnes. Poté, co se namačkáme do výtahu, začne prohledávat kapsy, pak vysype kabelku a ukáže se, že nejspíš zapomněla mobil. Vyndáme zavazadla, výtah ujede, máma vytočí z jiného telefonu své číslo, a ejhle, mobil zvoní v kapse kabátu, který má na sobě... Každá činnost je pro ni důležitá, a proto ať už hraje v nemocnici, zpívá v kostele, nebo hraje s kapelou, dělá to celou bytostí. A hodně obdivuju přístup k tomu, co dělám já. Neustále mě podporuje ve snaze jít za tím, co považuju za správné. A to i ve chvílích, kdy si v duchu myslím něco trochu jiného než já.“

2014 budu mrtvá, anebo aspoň dávno babička...

... což jste.

Což jsem, mám tři vnoučata, ale já si představovala takovou tu, co je doma zalezlá v zástěře a hezky vaří... No a vidíte – jedeme dál. Teď jsme hráli v Pardubicích, lidi netančili, říkala jsem si, „ták, už je to tady, nudíme je“, ale oni na konci začali jásat a chodili za námi, že to prý bylo skvělé. Někdy až žasnu, že je to pořád baví... Vrchovatě se naplnilo všechno, co jsem si mohla přát. Že mi vyjdou knížky? To mě nenapadlo ve snu. Že si budu hrát divadlo, jaké sama chci, a že za to dokonce budu mít peníze? Asi je dobře, že nakonec nejsem tou herečkou na plný úvazek – když si představím sebe samu v seriálech, tak to bych vlastně nechtěla.

A kdyby přece jen nějaký režisér zavolal?

Ale jo, třeba si někdo vzpomene, až budu tou úplnou babičkou – ale sen to není.

Opravdu už žádný profesní sen nemáte?

Udělala jsem všechno, co jsem chtěla. Dokonce jsem natočila audio Bibli – od té doby už klidně můžu říct na shledanou... Oslovila jsem spoustu skvělých herců, každý přečetl jednu postavu a já to pak poskládala dohromady, celý Nový zákon. Co víc může člověk udělat než natočit Bibli? Větší práce na mě nečeká.

Málokdo ví, že už dlouhá léta chodíte po nemocnicích s loutkami a snažíte se rozveselit pacienty, hlavně děti.

Za to jsem šťastná, to je velký dar. Vytáhnete marionetu nebo maňáska a divák najednou nemluví s vámi, ale s loutkou. Přes tohle zvláštní médium si můžete povídat o tom, co pacienta doopravdy bolí nebo proč je smutný.

Pomůžou loutky s upřesňováním diagnózy?

Kdyby lékaři měli čas naši hru sledovat, asi by jim to mnohé prozradilo. Nebylo třeba jisté, jestli jedna holčička na onkologii poznává barvy, ale ona najednou

řekla: „Já chci loutky tady z toho červeného kuffíku, až potom z fialového.“ Sestra se divila: „Panečku, tak teď už to víme.“

Jak vás vlastně napadlo zlidšřovat nemocnice?

Mě by to nejspíš nenapadlo, protože jít tam s loutkou je pro naši generaci drzost. Dcera bývala v dětství hodně nemocná a já s ní v nemocnici nemohla být mimo návštěvní hodiny – dívala jsem se, jak mi ji odnášejí, a brečela jsem... Což už se hodně změnilo, ale stejně. Když jsme tam poprvé vešli s loutkami a začali blbnout, tak se ozval pocit: Tohle nejde, co tady děláme?! Prostě to boří konvence, což je asi dobře... A celé to nenapadlo mě, ale jednoho známého v Německu. Tam jsem mu v devadesátých letech pomáhala a viděla, že to má smysl.

Vzpomenete si ještě na nějaký příklad, kdy loutky dětem pomohly?

Holčička z onkologie nechodila a nevědělo se přesně proč, jestli nemůže, nebo má jenom blok v hlavičce. Proto v naší hře vystupoval žabák, který uvázl a volal o pomoc. Holčička najednou vstala, ušla pár kroků a vytáhla ho do bezpečí, to bylo téměř zázračné... Jiný klouček odmítal jíst, tehdy jsme nasadili brontosaurusy – šli průvodem a skandovali: „Máme hlad, chceme žrát!“ Kluk se dostal do hry a vedl brontosaurusy do nemocniční jídelny, kde se zrovna vydával oběd. Sedl si ke stolu a konečně se najedl.

Je pro vás tahle práce hodně důležitá?

Je.

Důležitější než třeba kapela a psaní knih?

Nemám v tom hierarchii. Například kapelu vnímám spíš jako koníčka – vlastně je to něco víc než koníček, trochu odvahy. Na knížky si musíte najít chvíli, kdy se vám chce psát, kdy jste sám se sebou, ale nic z toho není na užití. Anebo nevím, jak to jiní hudebníci a spisovatelé dělají.

Co živí vás?

Hlavně dabing a práce na dokumentárních filmech, které připravuju k vysílání v češtině.

Víte, co je zvláštní? Třetí hodinu vás sleduju a pořád mám pocit, že je vám plus minus čtyřicet.

Díky. Já si jednou tu babičkovskou zástěru obléknu – ale teď ještě chvíli ne.

Všímáte si prvních příznaků stáří?

Před pár lety mi tatínek řekl, že mám nějak šedé vlasy. Ale jinak mi doma nejspíš visí vlídné zrcadlo – vždycky se do něj podívám a řeknu si: „Dobrý, můžu jít.“ A navíc kolem sebe nejspíš nemám přehnaně přísné muže.

Máte nějaký vztah?

Takový zvláštní. V Americe.

Jak vám to přes oceán funguje?

Nedávám tomu pravidla; nepřipouštím si myšlenky, že to třeba nemá

cenu. Podle mě je vždycky dar, když potkáte někoho, koho máte rád nebo kdo má rád vás. A jak se to bude vyvíjet dál, to se ukáže.

Třeba odjedete do Spojených států.

Jasně, že mě to do Ameriky volá, ale zatím si nejsem jistá, jestli bych se tam vešla.

Ať už to bude kdekoli – přemýšlela jste už o tom, co by vám jednou mělo hrát na pohřbu?

Nějaká veselá. Jestli ji nestihnu složit, tak klidně naše starší píseň Hrob je prázdný. Zpívá se v ní o tom, jak od hrobu běží dva vykulení chlapi, že prý zmizela mrtvola. Ve finále běžím s nima a vím to taky – smrtí život nekončí. Tak třeba tuhle. A hned potom ať začne mejdan... Kolik je hodin? Už tolik?

Musíme končit, rychle – najít šaty, boty, noty...

Ještě mi řekněte: Jak se nám žije přesně čtvrt století po převratu?

Naděje, která se tehdy probudila, ve mně pořád přetrvává, a to i přes všechna politická zklamání – především z ODS, které jsem dlouho fandila. Žijeme v demokracii, kde si většina může zvolit jiného prezidenta, než chci já, ale věřím, že se objeví lepší vůdci, jen to ještě chvíli potrvá – přála bych si osobnost typu Václava Havla, která přinese vizi a dodá lidem sebevědomí. Přes všechny výhrady si ale uvědomuju, že můžeme cestovat, máme přístup k informacím bez cenzury, nejsou zakázané knížky; že se učíme stát za svým přesvědčením, formulovat ho a obhájit... A za tohle jsem šťastná.